

מחברים בין עולמות

נספח למערכי פעילות

עמוד	נספח לפעילות
6-1	נספח למערך שיעור 2 - רשימת ערכים
7	נספח למערך שיעור 3 - בנק חוזקות
17-8	נספח למערך שיעור 4 - כרטיסיות דילמה
19-18	נספח למערך שיעור 4 - דף מחוון לתצפיתן
21-20	נספח למערך שיעור 5 - כרטיסי רגשות
26-22	נספח למערך שיעור 8 - רשימת אירועים
27	נספח למערך שיעור 9 - דף שאלות לקבוצות
29-28	נספח למערך שיעור 11 - דף מחוון לתצפיתן
30	נספח כללי - מפגשים מקוונים

בקובץ נפרד	נספח למערך שיעור 1 - מצגת התכנית
בקובץ נפרד	נספח למערך שיעור 6 - מצגת מודל אפרת

נספח לשיעור 2 - רשימת ערכים

קבלת האחר	השגיות	אחריות
איזון	אומץ	יצירתיות
נוחות	מחויבות	תקשורתיות
תרומה	שיתוף פעולה	יכולת שכנוע
יעילות	אמפטיה	אנרגטיות

חברות	חופש	התמקדות
נתינה	חדשנות	ייחודיות
אושר	חוכמה	מודעות
אמינות	דייקנות	התחשבות
ערבות הדדית	עזרה לזולת	שותפות
משמעות עצמית	דמיון	משפחתיות

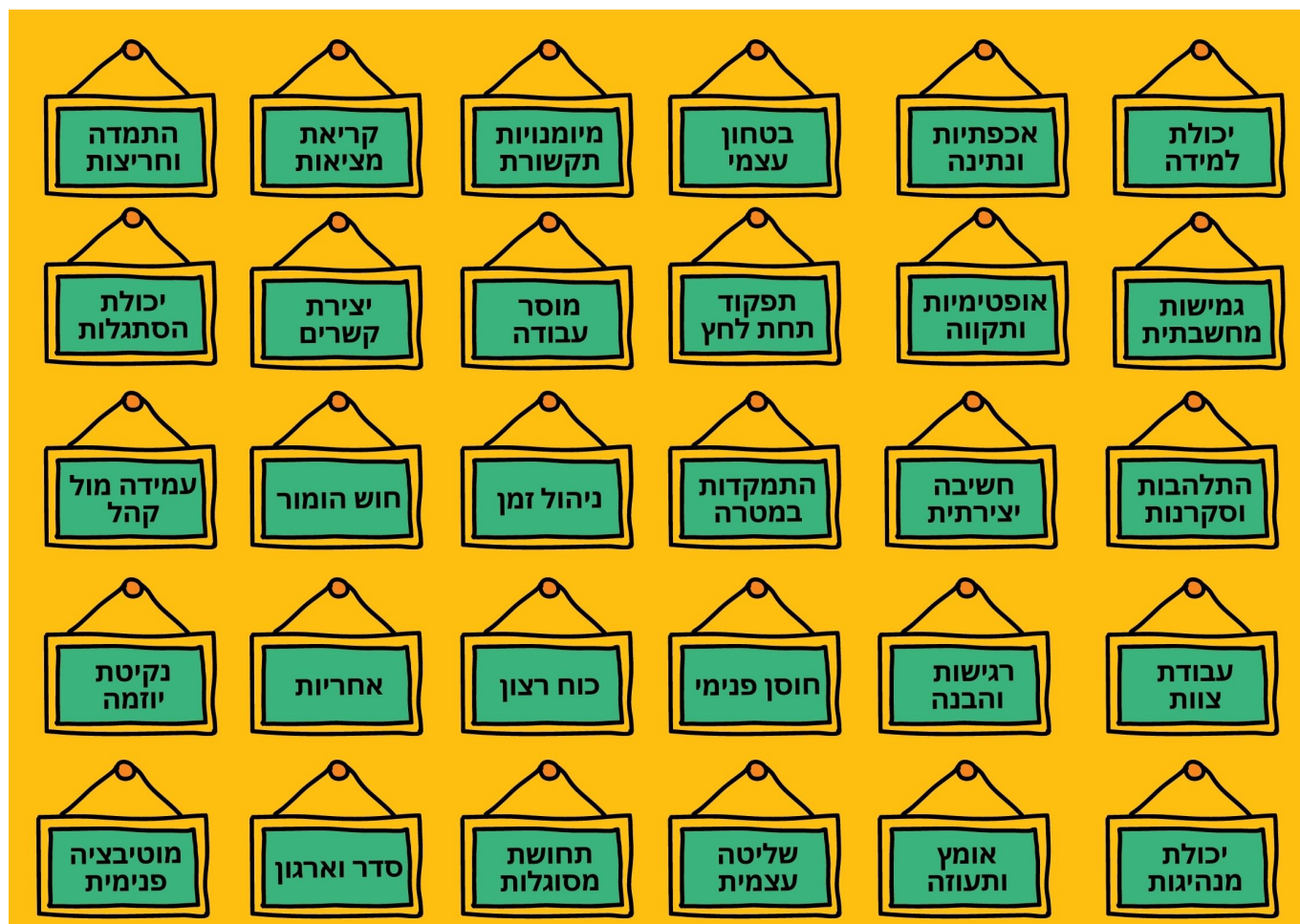
לקיחת סיכונים	כבוד האדם	רדיפת שלום
ביטחון	אמינות	אסרטיביות
החלטיות	יכולת ריכוז	שאפתנות
אכפתיות	עקביות	דוגמא אישית
פשטות	סתגלנות	דיוק

כשרון	כנות	רוגע
חמלה	צדק	שוויון
סקרנות	אמינות	אדיבות
מצוינות	צדק	התלהבות
עבודה קשה	התפתחות	נדיבות
מנהיגות	אדיבות	יושר

מקוריות	עצמאות	נאמנות
דבקות במטרה	פתיחות	אהבת הארץ
תכליתיות	הקשבה	אחריות חברתית
רגישות	נחישות	קיימות
סבלנות	התמדה	מקצועיות
ענווה	אהבת אדם	מסירות

רוחניות	הגיון	הגינות
תשוקת עשייה	קשיחות	יציבות

נספח לשיעור 3 - בנק חוזקות

נספח לשיעור 4 – קפה דילמה (הנחיות לניהול הדיון בקבוצה)

דילמה 1

גיניפר היא אישה בת 32, אם לשלושה ילדים קטנים, שחלתה בסרטן קשה ואגרסיבי והייתה קרובה למות. הרופאים אליהם פנתה, המליצו רק על תרופה אחת שהייתה עשויה להציל את חייה. התרופה עוד לא יצאה לשוק וגילה אותה רוקח, שגר באותה העיר בה מתגוררת גיניפר. ג'ון, בעלה של האישה, פנה לאותו רוקח וביקש ממנו לרכוש את התרופה. הכנת התרופה עלתה \$200 אולם הרוקח דרש תמורתה \$200,000. ג'ון ניסה לגייס את הסכום והצליח לגייס רק רבע ממנו. הוא סיפר לרוקח שאשתו גוססת וביקש ממנו לרכוש את התרופה בעלות נמוכה יותר, כיוון שלא הצליח לגייס את כל הכסף לרכישתה. הרוקח סירב וטען שהוא זה שגילה את התרופה ומטרתו להתעשר ממנה. ג'ון נתקף ייאוש וחשב לפרוץ לבית המרקחת ולגנוב את התרופה. האם עליו לגנוב את התרופה? כן / לא

1. הקראת הדילמה והצגתה.

2. בירור וכתובה של הערכים העיקריים המתנגשים בה.

3. כל משתתף כותב את עמדתו ונוקט עמדה לגבי פעולת האדם המתמודד עם הדילמה (מה אני הייתי עושה ולמה).

4. רישום של האפשרויות בהתמודדות עם הדילמה וכתובת הנימוקים העיקריים בעד ונגד.

5. הערכה מחדש של העמדות: האם שמעתי נימוק חדש שלא חשבתי עליו? האם אחד הטיעונים שינה את עמדתי?

6. עריכת הצבעה של בעד ונגד.

7. בירור דעה סופית וקבלת החלטה קבוצתית של איך נפעל בדילמה.

נספח לשיעור 4 – קפה דילמה (הנחיות לניהול הדיון בקבוצה)

דילמה 2

ויקי היא אם חד הורית, אמא ללורי, ילדה מתבגרת בכיתה ז'. לאחרונה הבחינה ויקי שלורי מאד עצובה, היא מסתגרת לא מעט בחדרה ונמצאת זמן רב מהממושך בטלפון. היא ניסתה לשוחח איתה ולהבין מה קורה איתה, אבל לורי הגיבה בכעס רב וצעקה עליה שהיא חוזרת למרחב האישי שלה. ויקי הרגישה בתחושת הבטן שלה שמה שהיא לא תקין והחלה לחשוב שאולי לורי חווה בריונות ברשת. היא ניסתה לשוחח איתה שוב, אבל לורי ממש התנגדה וסירבה לשתף פעולה. היא חשבה לנסות לדבר עם שתיים מחברותיה הטובות, אך חששה מחדירה לפרטיות של ביתה. ערב אחד, שכחה לורי את הטלפון בבית וויקי חשבה להיכנס לה לטלפון ולבדוק אם חששותיה נכונים. האם עליה להיכנס לטלפון של לורי ללא רשותה? כן / לא

1. הקראת הדילמה והצגתה.

2. בירור וכתיבה של הערכים העיקריים המתנגשים בה.

3. כל משתתף כותב את עמדתו ונוקט עמדה לגבי פעולת האדם המתמודד עם הדילמה (מה אני הייתי עושה ולמה).

4. רישום של האפשרויות בהתמודדות עם הדילמה וכתובת הנימוקים העיקריים בעד ונגד.

5. הערכה מחדש של העמדות: האם שמעתי נימוק חדש שלא חשבתי עליו? האם אחד הטיעונים שינה את עמדתי?

6. עריכת הצבעה של בעד ונגד.

7. בירור דעה סופית וקבלת החלטה קבוצתית של איך נפעל בדילמה.

נספח לשיעור 4 – קפה דילמה (הנחיות לניהול הדיון בקבוצה)

דילמה 3

בובי הוא תלמיד כיתה ט' והוא מאד רוצה להרגיש חלק מחבורת הבנים בכיתתו. הוא רוצה לשחק איתם בהפסקה, להיות מוזמן למסיבות של אותה חבורה ולהיחשב מקובל. אולם, בתוך תוכו הוא לא ממש חש בנוח בנוכחות הילדים שבחבורה זו. כשהוא איתם, הוא מרגיש שהם מקבלים אותו "על תנאי". בובי חושב לעצמו, ושם ישתף אותם במחשבותיו האמיתיות על עניינים שונים, הם ידחו אותו ויחקקו עליו. הוא מרגיש שהוא צריך להיות דומה להם, ושבנוכחותם הוא לא ממש נאמן לעצמו ומרגיש שהוא מעט "מזייף". הוא יודע, שאם לא ישתייך לחבורה, הם עלולים לחחוק עליו ו"לרדת עליו", כפי שעושים לילדים אחרים בכיתה. האם עליו לנסות להיכנס לחבורה בכל זאת? כן / לא

1. הקראת הדילמה והצגתה.

2. בירור וכתיבה של הערכים העיקריים המתנגשים בה.

3. כל משתתף כותב את עמדתו ונוקט עמדה לגבי פעולת האדם המתמודד עם הדילמה (מה אני הייתי עושה ולמה).

4. רישום של האפשרויות בהתמודדות עם הדילמה וכתובת הנימוקים העיקריים בעד ונגד.

5. הערכה מחדש של העמדות: האם שמעתי נימוק חדש שלא חשבתי עליו? האם אחד הטיעונים שינה את עמדתי?

6. עריכת הצבעה של בעד ונגד.

7. בירור דעה סופית וקבלת החלטה קבוצתית של איך נפעל בדילמה.

נספח לשיעור 4 – קפה דילמה (הנחיות לניהול הדיון בקבוצה)

דילמה 4

רכבת נוסעת מתל אביב לכיוון ירושלים. בילי הנהג, קולט שהרכבת מידרדרת לעבר קבוצה של חמישה אנשים, ועומדת לדרוס אותם. יש באפשרותו ללחוץ על מתג שיגרום לרכבת לפנות לעבר מסילה אחרת, אבל, על המסילה האחרת עומד אדם אחד, שהטיית הרכבת למסילה שעליה הוא נמצא תהרוג אותו באופן ודאי.

האם עליו לנסות להטות את הרכבת בכל זאת? כן / לא

1. הקראת הדילמה והצגתה.

2. בירור וכתובה של הערכים העיקריים המתנגשים בה.

3. כל משתתף כותב את עמדתו ונוקט עמדה לגבי פעולת האדם המתמודד עם הדילמה (מה אני הייתי עושה ולמה).

4. רישום של האפשרויות בהתמודדות עם הדילמה וכתובת הנימוקים העיקריים בעד ונגד.

5. הערכה מחדש של העמדות: האם שמעתי נימוק חדש שלא חשבתי עליו? האם אחד הטיעונים שינה את עמדתי?

6. עריכת הצבעה של בעד ונגד.

7. בירור דעה סופית וקבלת החלטה קבוצתית של איך נפעל בדילמה.

נספח לשיעור 4 – קפה דילמה (הנחיות לניהול הדיון בקבוצה)

דילמה 5

סופת שלגים קשה הפתיעה קבוצה של עשרה מטיילים ברכס הרי האנאפורנה בנפאל. היו מטיילים שהתקשו להמשיך בדרך הארוכה שבה הלכה השיירה והגיעו עד לכדי אפיסת כוחות. האחרים, שהיו תשושים בעצמם, נאלצו להכריע בין מחויבותם לסייע לחבריהם ולדבוק יחד בדרך הקשה, לבין הרצון להציל את חייהם שלהם. מצד אחד, הרגישו המטיילים אחריות לזולת ולא רצו להפקיר את חבריהם למות לבדם בשטח. מצד שני, הם הבינו שהדרך היחידה שלהם להישאר בחיים תהיה לעזוב את אלו שלא יכולים ללכת ולהמשיך בדרך. האם עליהם להמשיך כקבוצה ולחכות לכולם? כן / לא

1. הקראת הדילמה והצגתה.

2. בירור וכתובה של הערכים העיקריים המתנגשים בה.

3. כל משתתף כותב את עמדתו ונוקט עמדה לגבי פעולת האדם המתמודד עם הדילמה (מה אני הייתי עושה ולמה).

4. רישום של האפשרויות בהתמודדות עם הדילמה וכתובת הנימוקים העיקריים בעד ונגד.

5. הערכה מחדש של העמדות: האם שמעתי נימוק חדש שלא חשבתי עליו? האם אחד הטיעונים שינה את עמדתי?

6. עריכת הצבעה של בעד ונגד.

7. בירור דעה סופית וקבלת החלטה קבוצתית של איך נפעל בדילמה.

נספח לשיעור 4 - קפה דילמה (דף מחוון לתצפית)

אנא התייחסו לנקודות הבאות:

איך התנהל הדיון?

האם כל התלמידים הביעו את דעתם?

איך התאפיינו התגובות של מי שהדילמה הפעילה אותו במיוחד?

האם הושגה הסכמה פה אחד? במידה וכן, מה איפשר לזה לקרות?

איך הייתה ההתייחסות לדעות מנוגדות/שונות בקבוצה?

האם הייתה הקשבה אחד לשני בדיון?

דברים נוספים שברצונך לציין:

נספח לשיעור 5 - כרטיסיות רגשות

תסכול	כאב	כעס
עצבים	שמחה	סערה
בלבול	חוסר אונים	פחד
אכזבה	מבוכה	אושר
התפעלות	רחמים	עצב

מחנק	ביישנות	אמפטיה
תקווה	ייאוש	חוסר בטחון
רכות	ניכור	עלבון
פתיחות	דאגה	מרירות
רוגע	נחמה	סקרנות
זרות	פליאה	אכפתיות

נספח לשיעור 8 – רשימת אירועים

אירוע 1:

תלמידים משתי קבוצות בתכנית רצו להתנדב ולתרום לקהילה. כל אחת מהקבוצות הציעה מקום התנדבות אחר, שלא התאים לקבוצה השנייה. בין שתי הקבוצות התפתח ויכוח היכן להתנדב. أرادت كلتا المجموعتين في برنامج مجتمع مشترك التطوع والمساهمة في المجتمع. قدمت كل مجموعة مكان تطوع مختلف، لم يحظى بموافقة المجموعة الأخرى. لم تصل أي من المجموعتين لحل.

נקודות לדיון / نقاش:

איך לדעתכם מרגישים התלמידים בשתי הקבוצות?

מה המשמעות של ויכוח כזה?

איך אפשר למצוא פתרון שקובל על כולם?

איזה מהלכים ניתן לנקוט כדי לפתור את הבעיה?

ماذا كنت ستشعر خلال نقاش كهذا؟

ما هي الخطوات التي يمكن اتخاذها لحل هذه الخلاف؟

אירוע 2:

במפגש של התכנית 2 תלמידים דיברו ביניהם בשפה שהתלמידים מתרבות אחרת לא הבינו. תלמיד אחד חשב שהם דיברו עליו, נפגע ולא הסכים להשתתף בפעילות.

في اجتماع مشترك ، تحدث طالبان مع بعضهما البعض بلغة لم يفهما طلاب من ثقافة أخرى. ظن أحد الطلاب أنهم يتحدثون عنه.

נקודות לדיון / نقاش:

איך לדעתכם התלמיד מרגיש?

מדוע התלמידים דיברו בשפה אחרת לדעתכם?

איך אפשר היה לנהוג אחרת?

איזה מהלכים ניתן לנקוט כדי לפתור בעיות כאלה?

كيف تعتقد أن الطفل يشعر؟

لماذا يتحدث الطلاب لغة أخرى في رأيك؟

ماذا تقترح على الطالب أن يفعل؟

אירוע 3:

במפגש של התכנית חילקו את התלמידים לקבוצות. אחת התלמידות טענה שתלמידה מהתרבות האחרת נשארה במקומה וסירבה לשבת לידה.

في اجتماع مجتمع مشترك، تم تقسيم الطلاب إلى مجموعات. ادعى أحد الطلاب أن طالبة من المجموعة الأخرى بقيت في مكانها ورفضت الجلوس بجانبها.

נקודות לדיון / نقاش:

איך הרגישה התלמידה שלא רצו לשבת לידה?

מדוע התלמידה שלא רצתה לעבור התנהגה כך?

כיצד היית מגיב לו היית במקום התלמידה שלא רצו לשבת לידה?

كيف تعتقد شعرت الطالبة التي لم ترغب أخرى بالجلوس بجانبها؟

لو كنت مكانها كيف كان سيكون رد فعلك؟

لماذا تصرفت الطالبة التي لم ترغب في الانتقال إلى مكان ما بهذه الطريقة؟

אירוע 4:

יש בכיתתי תלמידים שמקללים ומשתמשים בשפה שפוגעת בבני לאום אחר.

هناك طلاب في صفي يلعنون ويستخدمون اللغة التي تسيء إلى رعايا آخرين.

נקודות לדיון / نقاش:

איך אתם מרגישים כאשר פונים אליכם בצורה פוגענית?

מדוע התלמידים מדברים בשפה פוגעת?

איך אפשר לנהוג אחרת?

איזה מהלכים ניתן לנקוט כדי לפתור בעיות כאלה?

كيف تعتقد أن أولئك الذين يتحدثون معه يشعرون بالإساءة؟

لماذا يتحدث الطلاب لغة مسيئة؟

كيف نتصرف بشكل مختلف؟

ما هي الخطوات التي يمكن اتخاذها لحل هذه القضايا؟

אירוע 5:

משחק כדורגל אוהדי הקבוצה היהודית רבו עם אוהדי הקבוצה הערבית. בזמן המריבה היו גם קריאות גזעניות לעבר הקבוצה היריבה.

في مباراة كرة قدم يتشاجر مشجعو الفريق اليهودي مع مشجعي الفريق العربي. في وقت الشجار، كانت هناك أيضًا صيحات عنصرية لصالح المجموعة المتنافسة.

נקודות לדיון / نقاش:

איך לדעתכם הרגישו השחקנים בשתי הקבוצות?

מדוע האוהדים השתמשו במילים פוגעות?

איך אפשר להוציא את הגזענות מהספורט?

איזה מהלכים ניתן לנקוט כדי לפתור בעיות כאלה?

ما رأيك في شعور اللاعبين في كلا الفريقين؟

لماذا استخدم المشجعون كلمات مسيئة؟

كيف يمكن استبعاد العنصرية من الرياضة؟

ما هي الخطوات التي يمكن اتخاذها لحل هذه القضايا؟

נספח לשיעור 9 – דף שאלות לקבוצות

1. האם התחום של קבוצות בחברה הישראלית נוגע אלינו אישית?

2. מה בעיניכם דורש שינוי בחברה הישראלית? (בהקשר של תחום החיים המשותפים)

3. מה קבוצה של תלמידים ערבים ויהודים יכולה לעשות כדי לייצר שינוי?

4. האם לדעתכם קיים הבדל בין אחריות אישית לאחריות חברתית?

נספח לשיעור 11 - דף מחוון לתפציתן (אי בודד)

אנא התייחסו לנקודות הבאות:

אווירת הדיון: _____

אלמנטים של שיח מכבד: _____

אלמנטים של שיח לא מכבד: _____

הקשבה פעילה בדיון: _____

מה קידם את קבלת ההחלטה: _____

מה הקשה על קבלת ההחלטה: _____

משתתפים עיקריים בדיון: _____

קולות שלא נשמעו בדיון: _____

דברים נוספים שברצונך לציין: _____

דגשים לקיום מפגשים מקוונים

- רצוי לתאם שעה קבועה במערכת לקיום המפגשים החד לאומיים ולערוך את המפגשים כשהתלמידים מגיעים לבית הספר ולא כשיעור מקוון.
- המערכים כוללים הפעלה כמפגש כיתתי וכמפגש פנים אל מול פנים.
- רצוי לסדר את הכיתה בצורת ישיבה של מעגל כדי לעודד שיח ופתיחות בין התלמידים.
- חשוב להכין מראש את כל הסרטונים או התמונות במצב פתוח לשיתוף מסך.
- ניתן לבחור אחת, שתיים או יותר מהאפשרויות לבחירה בכל נושא, בהתאם לנוחיותכם ולהיכרותכם עם מה שיתאים יותר לכיתה ומצבה הנוכחי.
- השיעורים לא מסודרים על פי סדר וחשוב לזכור שלא כל הפעילויות יתאימו לכל הכיתות.